

Ateneu Santcugatenc
Plaça Pep Ventura, 1.
08172 Sant Cugat del Vallès
936 741 134
www.ateneu.cat
institucional@ateneu.cat

L'Ateneu
CENTRE CÍVIC SANT CUGAT

L'Ateneu Santcugatenc avui.

Memòria breu de totes les activitats realitzades per l'Ateneu
Santcugatenc durant l'any 2015

Índex

Introducció	3
Objectius i fins socials	4
Cultura i formació	
Cursos i tallers	9
Lletres	11
Concurs de pessebres	13
Exposicions	14
Cohesió, acció social i qualitat de vida	
Espai de lleure	16
Oficina del Voluntariat	17
Joves Jubilats	18
Taller d'estudi assistit	19
Llengua catalana i acollida	
Català per a tothom	20
Suport a l'associacionisme	
Espai d'entitats	25
Sensibilització ambiental i sostenibilitat	
Mercat de Pagès	26
Mercat de 2a mà	26
Hort urbà	26
A més a més	27

Introducció

L'Ateneu Santcugatenc va ser creat l'any 1956 per un grup de ciutadans santcugatencs afeccionats al col·leccionisme, la numismàtica, la medallística i la filatèlia. L'any 1977 fou registrat com associació sense ànim de lucre amb la finalitat de fomentar també l'expansió artística, científica i/o la divulgació cultural, promovent el seu màxim desenvolupament i facilitant els coneixements que sobre aquestes matèries requereixin els seus associats/des. Amb el pas dels anys va anar incorporant als seus estatuts nous fins socials relacionats amb la cultura, l'associacionisme i el lleure, entre d'altres.

Des de fa més de 15 anys desenvolupa un programa de cursos i tallers amb una bona acceptació per part de la ciutadania. L'entitat té la capacitat d'organitzar un programa trimestral de 70 disciplines diferents que posa a disposició de la població més de 1.400 places de formació i lleure. La xifra d'ocupació del darrer exercici, només en aquest projecte, ha estat de 2.876 inscripcions.

L'Ateneu realitza un seguit d'activitats socioculturals en diversos àmbits com: l'envelliment actiu, la salut mental, el foment de la lectura, la lluita contra el fracàs escolar, el foment de la llengua catalana, el voluntariat, la gastronomia, la cultura popular...

O també activitats de sensibilització ambiental i promoció del consum responsable, ecològic, de proximitat i la reducció de residus, com el Mercat de Pagès, els Mercats de 2a mà o la sensibilització contra l'ús de bosses de plàstic.

A més a més el fet de disposar d'un edifici al casc antic de la ciutat obert a la ciutadania i a les entitats, permet gaudir d'espais de trobada i relació, exposicions, xerrades i conferències, presentacions de llibres, reunions o assajos.

Objectius i fins socials

D'aquells primers objectius marcats l'any 1956, els canvis i ampliacions per a l'adaptació als nous temps, necessitats de la ciutat i motivacions dels socis i sòcies ha estat una constant, mostra de l'interès de l'entitat i la seva gent per seguir sent un referent en el teixit associatiu de Sant Cugat.

A la darrera actualització dels seus estatuts, el 28 de març de 2012, els socis i sòcies de l'entitat varen definir els objectius i fins socials de l'entitat tal i com queden recollits a continuació:

Cultura

- Difusió, promoció, recerca i creació cultural en tot el seu ampli espectre.
- Garantir l'accés de tota la població a les arts, humanitats, ciència i coneixement.
- Promoció i foment de la lectura i de les arts literàries.
- Contribuir al desenvolupament cultural de la ciutat de Sant Cugat.
- Facilitar i promocionar l'exhibició cultural d'artistes de Sant Cugat posant especial atenció en els i les joves creadors/es.
- Vetllar per al coneixement, difusió i manteniment de la cultura tradicional i popular santcugatenc i catalana.
- Promoció de la cultura gastronòmica.

Llengua catalana

- Afavorir el desenvolupament de la llengua catalana en tots els àmbits.
- Facilitar el coneixement de la llengua catalana i la seva riquesa lingüística.
- Promocionar l'ús social de la llengua catalana, especialment entre la ciutadania nouvinguda.

Formació, cursos i tallers

- Garantir l'accés a la formació multidisciplinar en temps de lleure.
- Complementar els coneixements en els àmbits intel·lectual, cultural, artístic i de les aptituds personals, en el desenvolupament del bé col·lectiu.
- Promoure la formació per facilitar l'accés al mercat laboral i la millora curricular.

Cohesió, acció social i qualitat de vida

- Contribuir a la cohesió social i millora de la qualitat de vida al municipi.
- Contribuir a fomentar la relació i convivència ciutadana esdevenint espai obert d'activitats culturals i de lleure.
- Fomentar l'envelliment actiu entre les persones grans del nostre municipi.
- Facilitar la plena integració de les persones estrangeres tot afavorint les relacions socials, el coneixement mutu i de l'entorn i l'aprenentatge de la llengua catalana.
- Garantir i normalitzar la participació en activitats culturals, de lleure i/o al teixit associatiu de persones amb risc d'exclusió social.
- Lluitar contra el fracàs escolar.
- Realitzar formació i accions per a la recerca de feina.

Igualtat

- Promoure el desenvolupament personal i comunitari de la població de Sant Cugat des de la perspectiva de gènere.
- Introduir la perspectiva de gènere en la planificació cultural i de lleure.
- Potenciar la participació de les dones en la vida associativa del municipi.
- Visibilitzar i promoure el coneixement de les creacions i aportacions de les dones en els àmbits social i cultural.
- Crear espais d'interrelació i generació de recursos per a les dones.

- Potenciar la formació continuada de les dones, tant en l'àmbit professional com del lleure.
- Fomentar l'intercanvi generacional, l'envelliment actiu i la promoció de la salut.

Infants i Joves

- Treballar la socialització, la participació activa, el compromís i responsabilitat amb els infants i joves, fent que tinguin un espai per a proposar i decidir el curs de l'activitat.
- Possibilitar l'adquisició d'estratègies, destreses i procediments que permetin desenvolupar l'autonomia global dels infants i joves i les capacitats per prendre decisions.
- Apropar els infants i joves a la diversitat cultural, treballant a través de les activitats els valors necessaris per a la bona convivència amb tothom.
- Posar a l'abast dels infants i joves nous coneixements, experiències de descoberta i relació amb els altres i nous interessos.
- Fer conèixer la realitat de les entitats i les opcions de lleure alternatiu que s'hi pot trobar.

Associacionisme, civisme, participació ciutadana i valors democràtics

- Suport i promoció de l'associacionisme, el civisme, la participació ciutadana i els valors democràtics.
- Oferir a la ciutadania els locals socials de l'entitat com a lloc de trobada, formació, creació i informació.
- Potenciar l'activitat col·lectiva, cohesionant i dotant de valors socials i cívics la comunitat santcugatenc.
- Garantir espais i recursos a les iniciatives i activitats que, d'acord amb els fins de l'Ateneu, es desenvolupin des d'altres associacions i/o col·lectius de veïns i veïnes de Sant Cugat.
- Donar suport a nous col·lectius i contribuir a la seva consolidació.
- Impulsar, participar i treballar en els diferents espais col·lectius creats des de l'administració i/o societat civil per a la consecució de fins socials i en benefici de la comunitat santcugatenc.

Sensibilització ambiental i Sostenibilitat

- Fomentar el coneixement i el respecte pel medi ambient.
- Promocionar el consum ecològic i responsable.
- Promocionar la reducció dels residus. Sensibilitzar sobre la necessitat de Reduir, Reutilitzar, Reciclar i Repensar
- Fomentar l'estalvi energètic i altres accions de lluita contra el canvi climàtic.

Cooperació i Solidaritat

- Treballar en el camp de la Cooperació i la Solidaritat Internacional com a Organització No Governamental per al Desenvolupament (ONGD).
- Contribuir al desenvolupament dels països del sud, fent èmfasi en el foment de la Pau i l'eradicació de la pobresa.
- Sensibilitzar la ciutadania de Sant Cugat sobre la realitat dels països en vies de desenvolupament, les desigualtats en les relacions nord-sud, els conflictes i les vies de resolució.

Per aconseguir les seves finalitats, l'associació realitza les activitats següents:

- Programació estable de formació, cursos i tallers.
- Activitats de voluntariat tant en projectes propis com d'altres entitats o administracions.
- Acollida, suport i assessorament de col·lectius i d'entitats.
- Exposicions, conferències, recitals, presentacions, xerrades, tast, cartelleres...
- Intercanvi de llibres i grups de lectura.
- Atenció i lleure per a col·lectius amb risc d'exclusió.
- Realitzar i participar activament en programes d'acollida i integració.
- Plans d'ocupació i assessorament per a la recerca de feina així com d'altres accions per a l'accés al mercat laboral.
- Organització del Mercat de Pagès de productes agroecològics així com d'altres mercats o fires.

- Presència activa en els espais de participació ciutadana de les administracions i de la societat civil.
- Investigació, recerca i divulgació sociocultural.
- Gestió d'equipaments de caràcter cívic i/o sociocultural.
- Gestió de projectes i programes de caràcter cívic i/o sociocultural.

De les activitats de l'associació en compliment dels seus fins socials, **en queda exclòs expressament tot ànim de lucre.**

A continuació trobareu les activitats més destacades que l'Ateneu està realitzant en l'actualitat.

Cultura i formació

Cursos i Tallers

Activitat realitzada des dels orígens de l'entitat i de manera ininterrompuda des del 1998.

L'Ateneu organitza des de fa més de **15 anys** un programa de cursos i tallers amb més de **70 especialitats**. Aquesta important varietat permet a dia d'avui organitzar **150 cursos** trimestrals que ofereixen a la ciutadania **1.500 places** de formació i lleure, en els àmbits de: Benestar, Coneixements, Creativitat, Cuina i gastronomia, Dansa i ball, Formació, Idiomes i Informàtica.

La programació s'organitza trimestralment de gener a març, d'abril a juny i d'octubre a desembre i en diferents formats com cursos, monogràfics, sortides o tastos. Durant els mes de juliol la proposta d'activitats s'organitza amb caràcter intensiu.

També s'han organitzat activitats monogràfiques o puntuals com Xerrades-Tast de vins, Cuina i loga en família o sortides fotogràfiques.

Gràcies a l'amplia oferta de l'Ateneu el públic a qui s'ha dirigit l'activitat ha anat des dels infants fins a la gent gran, adaptant algunes de les disciplines a les característiques i necessitats d'algunes franges d'edat o de col·lectius amb dificultats.

Els acords amb l'escola Traç, els laboratoris LabG2 i el Consorci per a la Normalització Lingüística, permet a l'Entitat oferir amb **titulació oficial** els cursos de Monitor de Lleure, Manipulador d'aliments i seguretat alimentària, Al·lèrgies alimentàries i Català Inicial.

La xifra d'usuaris durant el 2015 al programa de cursos i tallers de l'Ateneu ha estat de **3.053** i de més de 350 cursos realitzats, superant les expectatives inicials de 2.700 usuaris.

Les disciplines que habitualment s'ofereixen es distribueixen en els següents àmbits, cal dir però que la constant innovació i la dinàmica dels propis professor i usuaris, fan que aquest llistat presenti novetats a cada trimestre:

ART I CREATIVITAT: Patchwork, Pintura, pintura amb tauleta, Restauració mobles i tècniques decoratives, Restauració de mobles petits, Fotografia nivell 1, 2 i 3, Sortides fotogràfiques, Monogràfics de retrat i paisatge, Tallers de mitja, ganxet i trapillo, Cosim, creem i transformem, Disseny d'interiors, Taller de creativitat i decoració amb llaminadures, Taller de joies amb porcellana, Taller de decoració nadalenca amb productes reciclats...

BENESTAR: Risoteràpia, Relaxació conscient, Txi-kung, Meditació, Meditació: Taller de sintonització trimestral, Pilates, Pilates postpart, Pilates sessions individuals o en parella, loga, loga suau, loga mares i nadons, loga embarassades, loga per a gent gran, Asthanga ioga, Tai-txí, Gimnàstica hipopressiva, Empatia i autoempatia, Transformació i resolució de conflictes, Relexologia podal infantil: sistema immunològic, sistema respiratori, sistema digestiu, Biodansa per a mares, pares i nadons, Coaching, Feng shui, Taller de pèndul i essències florals, Intel·ligència emocional: Gestiona les teves emocions, Comunicació NO violenta...

CONEIXEMENTS: Taller d'escriptura creativa, Grafologia nivell 1 i 2, Monogràfics de grafologia, Guitarra acústica, elèctrica, clàssica (classes particulars), Taller de teatre JJ, Espai de música i cant JJ, Bridge nivell 1 i 2, Cura de la pell i maquillatge, Alimentació i salut, dietètica i nutrició, nivell 1 i 2, Posa al dia el teu armari, Aprenem a entendre i cuidar les plantes d'interior, Cues de pansa. Taller de memòria, El racó de l'aprofitament, Històries de la música clàssica i moderna, Història de Catalunya, Iniciació al Llenguatge de signes català, El jardí comestible...

CUINA: Taller de pa sense gluten, La cuina del xef, Cuina macrobiòtica, Què fem per dinar? I per sopar?, Iniciació a la cuina, Cuina en anglès, Taller de cuina i literatura, Cuina hindú, Cuina de mercat, Menús per al dia a dia, La cuina del peix, Galetes i pastisseria de Nadal, Tapes i platillos, Cuina d'aprofitament, Elaboració de cerveses...

DANSA: Zumba, Bollywood, Ball de saló nivell 1 i 2, Balls llatins, Salsa, Sevillanes, Country linedance nivell 1, 2, Club de Country linedance, Dansa del ventre nivell 1 i 2, Dancehall, Dansa jazz, Flamenc, Danses urbanes.

FORMACIÓ: Flors de Bach. Curs de formació en el sistema floral del Dr. Bach. Certificat de terapeuta floral, Curs de monitor de lleure infantil i juvenil (certificat oficial), Curs de Manipulador d'aliments i seguretat alimentària (certificat oficial), Certificat d'higiene i seguretat alimentària: Al·lèrgies alimentàries (certificat oficial)

IDIOMES: Anglès nivells 0, 1, 2, 3, conversa nivell mitjà, nivell avançat; *Summertime*, Perfecciona el teu anglès. Italià nivell 0, 1 i 2, Italià inicial a través de la música, Cinefòrum en italià. Francès nivell 0, 1, 2, 3, nivell 2 + conversa, nivell de perfeccionament, Francès intensiu, Alemany nivell 0, 1, 2, conversa, Xinès nivell 0 i 1, Rus nivell 0 i 1, Català inicial, Català escrit nivell 1 i 2, Català conversa.

INFORMÀTICA: Photoshop nivell 1 i 2, Informàtica bàsica 1, 2 i 3, Ofimàtica, Informàtica, multimèdia i oci, Internet i xarxes socials, Mòbils, *tablets* i noves tecnologies, Windows 7 i Windows 8, Word i excel bàsics, Aprenem a navegar per la història, Edició de vídeo.

Lletres:

L'Ateneu presenta sota el nom Lletres, un programa d'activitats que comparteixen el tret comú de promocionar l'hàbit de la lectura i les activitats relacionades amb la literatura, l'escriptura i la dramatúrgia entre la ciutadania santcugatenca.

Amb aquest projecte es vol arribar a ser l'àgora de Sant Cugat on tots els lectors de la ciutat es trobin i generin una activitat social que resulti atractiva per a tota aquella gent que encara no ha entrat o que s'havia allunyat de l'afició a llegir.

Es vol que l'entitat arribi a ser un referent per a tots aquells santcugatencs que no llegeixen qualsevol llibre que els arriba a les mans sinó que estimen la lectura, aprofundeixen en autors o gèneres i busquen nous estímuls literaris.

LLIBRETECA (Llibres de 2a mà)

El projecte de la llibreteca té l'inici en l'intercanvi de llibres que es va dur a terme per a contribuir a la despesa econòmica de la restauració de la façana l'any 2007. A partir de llavors el projecte segueix en marxa, ara com un servei més per als socis i usuaris de l'Ateneu.

Aquest servei funciona en dues direccions: per una banda, tots aquells que vulguin fer aportació de llibres poden portar-los al centre en els períodes de recollida que s'organitzen (una setmana cada trimestre); per altra banda, els que vulguin adquirir-ne un, poden anar a triar i remenar per totes les prestatgeries del centre i endur-se'n tants com vulguin, per només una aportació econòmica voluntària que acostuma a rondar entre 1€ i 3€ per cadascun d'ells. Actualment la Llibreteca de l'Ateneu consta de més de **7.500 volums** per triar.

Un cop s'han recollits els llibres, des de Foment de la Lectura s'inicia el procés de codificació i introducció dels llibres a la base de dades, i d'ordenació als prestatges de la llibreteca. Els llibres estan ordenats per àrees i classificats per ordre alfabètic d'autors.

Les diferents àrees són: literatura catalana, literatura hispànica, literatura francesa, literatura anglosaxona, literatura italiana, literatura alemanya, literatura russa, literatura nòrdica, literatura portuguesa, altres literatures (variades: grega, asiàtica, àrab, etc.) tenint en compte l'origen de l'autor; literatures en diferents idiomes tenint en compte la llengua en què estan escrites: literatura en anglès, francès, alemany, italià, portuguès, rus, holandès. Altres seccions són: literatura infantil, literatura juvenil, història, política, cooperació, sociologia, autoajuda, psicologia, salut, història, viatges, cuina i gastronomia, música, ciències, ciències naturals, hobbies, Catalunya, o Sant Cugat.

Racó de la llibreteca: és l'espai on es va actualitzant de manera mensual informació sobre diferents temàtiques. Aquest espai es va iniciar el mes de juny de 2012 i s'ha anat consolidant.

Durant el 2014 es van renovar i actualitzar les prestatgeries de la llibreteca i els rètols de les diferents ubicacions.

Entrades i sortides de llibres any 2015:

- **Entrades:** 537 llibres comptabilitzats i entrats en la base de dades
- Aproximadament 550 llibres recollits però sense entrar a la base de dades
- **Sortides:** 353 llibres comptabilitzats

GRUPS DE LECTURA

Són una activitat que cada vegada té més adeptes en els cercles de participació ciutadana (la xarxa de Biblioteques de la Diputació de Barcelona ja compta amb un bon nombre de grups estables que ens serveix de referència).

La gran acceptació d'aquestes trobades, un bon exemple és la llista d'espera que hi ha a la biblioteca municipal de Sant Cugat, va fer pensar que l'Ateneu també pot contribuir a cobrir la demanda literària creant-ne de propis.

El grups de lectura existents a l'entitat es vol que siguin una referència d'ara endavant, ja que són una iniciativa que encaixa molt bé en l'esperit Ateneuenc i fomenta la cohesió social i la promoció cultural.

L'objectiu és crear nous grups de lectura específics pels diferents lectors que participen a l'Ateneu i que complementin els existents en l'actualitat. Durant el 2014 es va obrir el nou grup de **Novel·la Negra**.

Els grups de lectura de l'Ateneu són:

- Grup de lectura en Català i Castellà
- Grup de lectura de Novel·la Negra
- Grup de lectura en francès (Dos nivells: inicial i avançat)
- Book Club, read and learn

Els alumnes dels grups de lectura en català i en castellà participen cada any a la trobada de grups de lectura del municipi que s'organitza des de la Biblioteca Gabriel Ferrater de Sant Cugat. Aquest curs la trobada ha estat dedicada a l'escriptor Jaume Cabré.

96 persones van participar dels grups de lectura de l'Ateneu durant el 2015

Altres activitats del programa Lletres les podem trobar a la programació de cursos i tallers com són el curs d'**Esriptura creativa**, el taller de **Cuina i literatura** o les **presentacions de llibres** que es van realitzant durant l'any.

Concurs de pessebres:

La realització del Concurs de Pessebres té l'objectiu de recuperar una tradició molt arrelada a l'entitat i a Sant Cugat entorn el pessebrisme.

El Concurs està obert a tota la ciutadania i de moment els pessebres es classifiquen en diferents categories sense fer distincions d'edat. Aquestes categories són:

- Tradicionals: Composats de molsa i suro.
- Artístics: Incorporen elements de guix o porexpan.
- Innovadors: Aquells que no encaixen en cap de les altres dues categories (utilització de figures modernes, materials reciclats...).
- Col·lectius: Incorporada durant el concurs del 2015 per incloure aquells pessebres realitzats des d'entitats, grups o comerços.

Des de l'Ateneu Santcugatenc no es vol només aconseguir molts participants pel Concurs de Pessebres i que aquests es superin any rere any en les seves creacions pessebrístiques, si no també motivar a tota la ciutadania a recuperar aquesta tradició nadalenca. Els ciutadans que han participat en el concurs ho han pogut fer mitjançant pessebres tant en els seus domicilis privats com en les finestres i portalades de les cases del centre històric de Sant Cugat.

31 pessebres s'han inscrit a l'edició 2015 del concurs

Igual que el concurs de pessebres s'ha instaurat oficialment, com una de les activitats nadalenques, el Recorregut Musical pels pessebres exposats a les finestres dels santcugatencs i santcugatenques, acompanyat per una gimcana infantil en la que els més petits poden d'una manera divertida i original visitar aquests pessebres.

Amb aquesta ruta i el mapa que cada any es publica l'Ateneu vol documentar els pessebres que es realitzen al nucli antic així com convidar a la ciutadania a passejar-hi i visitar-los. El mapa d'ubicació de pessebres del díptic distribuït s'ha vist ampliat per a poder localitzar tots els pessebres exposats en finestra, ja que s'ha passat de tenir marcats 13 pessebres en l'edició del 2013 a **26 pessebres** en l'edició 2015, i segur que es continuarà ampliant aquest número perquè ja s'ha localitzat fins a 5 finestres més de cara a l'edició del 2016.

Exposicions:

L'Ateneu ofereix a la Sala d'Actes de l'entitat una programació continuada d'exposicions i mostres d'art.

Els socis i sòcies que ho desitgin, estudiants, artistes emergents o els alumnes de l'Ateneu o d'Entretallers tenen aquest espai a la seva disposició per a fer les seves exposicions individuals o col·lectives. Des de l'entitat volem contribuir a la difusió de tots aquells artistes, i de la seva obra, que de moment no tenen accés als circuits comercials d'art.

També les entitats que vulguin mostrar la seva activitat o projecte a través de mostres fotogràfiques o exposicions de sensibilització poden acostar-se a l'Ateneu i fer la seva proposta expositiva.

Les exposicions que s'han pogut veure a l'Ateneu durant l'any 2015 han estat:

- Gener-febrer: Concurs fotogràfic dels Joves Jubilats, presentada el dijous 8 de gener i coordinada per Goyo Díez.
- Març: Pintures d'Ignasi Sallarès. Primera exposició individual de l'artista, presentada el divendres 6 de febrer.
- Abril: olis i acrílics de paisatges i retrats de Glòria Corrons, presentada el divendres 10 d'abril. Glòria Corrons té la titulació de professora de disseny d'estampats i té una experiència de més de 20 anys com a dissenyadora d'estampats tèxtils. Ha dut a terme més de 30 viatges professionals als Estats Units.
- Maig: fotografies de Montse Sarió, professora de restauració tècniques decoratives. Presenta mostra fotogràfica de paisatges i arquitectura d'alta muntanya sobre elements de fusta rurals i rústics.
- Juny: Mostra fotogràfica Marge agrícola de Sant Cugat, veus i espais, presentada el dijous 11 de maig conjuntament amb la projecció del documental homònim. Projecte realitzat en el marc del FESCAMP 2015 elaborat conjuntament per Alerta amazònica i l'Ateneu.
- Juliol-Setembre: Mostra fotogràfica dels alumnes dels cursos i tallers de fotografia de l'Ateneu Santcugatenc
- Novembre-desembre: Mirades d'Elisabeth "Click". Col·lecció realitzada en grafit sobre paper que mostra rostres anònims de la societat actual.

Cohesió, acció social i qualitat de vida

Espai de Lleure: (Lleure social per a persones amb Trastorn Mental Sever)

L'Ateneu Santcugatenc en coordinació amb els integrants de la Taula de Salut Mental i amb suport de l'Ajuntament de Sant Cugat i la Diputació de Barcelona ha impulsat aquest projecte que permet gaudir d'espais de trobada, relació i lleure a persones afectades per una malaltia mental, a la vegada que fomenta la seva inclusió en espais cívics plenament normalitzats.

El projecte Lleure Social posa al servei de persones amb trastorn mental els espais i recursos de l'Ateneu perquè aquests puguin gaudir d'activitats i tallers, així com de l'espai de referència per a les relacions socials.

El transcurs del projecte està dividit per trimestres. A l'inici es traspasa l'elecció dels tallers al grup, per tal de fomentar l'apoderament i poder escollir d'acord amb la seva jerarquia de valors, objectius, preferències i capacitats.

El grup total d'usuaris es divideix en dos. Inicialment cada grup realitzava un taller setmanal. El segon trimestre s'apostà per fomentar les relacions interpersonals dins del grup. D'aquesta manera el grup realitzà setmanalment un taller amb el tallerista a l'ateneu i una activitat relacional guiada per la terapeuta referent.

El grup està molt relacionat amb l'activitat habitual de l'Ateneu ja que es pretén que a la llarga els usuaris puguin continuar de manera lliure i normalitzada en activitats de lleure i formació en entitats socioculturals.

Amb periodicitat setmanal els usuaris gaudeixen de l'espai social: lloc de trobada, debat i tertúlia, conduït per un especialista, on poden desenvolupar competències socials i emocionals. Aquest espai pretén potenciar les habilitats d'expressar i rebre sentiments, emocions i opinions, així com comunicació social assertiva i empàtica.

Pel que fa a l'activitat relacional s'està treballant les visites a altres espais socioculturals de la ciutat o de fora, per tal de conèixer els recursos i després poder-los utilitzar lliurement. Es va elegint segons la demanda i interessos del grup. Durant aquestes es treballen entre altres les relacions socials, interacció amb els companys i la comunitat i desenvolupament personal en aquesta.

Durant tot el projecte la professional que dinamitza l'espai de relació vetlla pel correcte seguiment, la satisfacció dels usuaris i la coordinació amb els diferents serveis i entitats de la Taula de Salut Mental.

Recentment la col·laboració amb Entretallers ha permès ampliar les activitats i l'horari de l'Espai de Lleure.

Fruit d'aquest Espai s'ha incorporat a l'Ateneu la Fundació Trastorn Límit, arran de la proposta del departament de Psiquiatria de l'Hospital General de Catalunya que ha impulsat aquesta fundació.

Al voltant d'unes 33 persones gaudeixen cada any de les activitats de l'Espai de Lleure.

Oficina del Voluntariat:

L'Ateneu gestiona des del 2013 l'Oficina del Voluntariat de l'Ajuntament de Sant Cugat, amb l'objectiu d'obrir-la a nous àmbits, entitats i usuaris. Durant aquest temps, l'Oficina s'ha consolidat entre les entitats locals i ha servit per reforçar el teixit associatiu a través de nodrir-lo de persones voluntàries així com d'una oferta variada de formació adient a les seves necessitats.

La creació de l'Oficina del Voluntariat Social de Sant Cugat va néixer d'una doble necessitat:

- Promocionar i enfortir el teixit associatiu a través de l'assessorament, la formació i la captació de noves persones voluntàries
- Assessorar a aquelles persones que volen fer voluntariat però no coneixen l'oferta al municipi i rodalies i no saben a on dirigir-se.

Des de l'inici, l'Oficina presta els seus serveis d'informació i atenció al públic a la Casa de Cultura de Sant Cugat i hi formen part més de 345 persones voluntàries i **130 entitats**. A més a més, comentar que aquests valors van augmentar temporalment en aproximadament uns 190 voluntaris durant el transcurs de la Copa Intercontinental de Futbol 7 de gent amb paràlisi cerebral, celebrat a Sant Cugat durant l'agost de 2013. Alhora que durant la setmana santa del 2015 es va celebrar a Sant Cugat la Boccia European Cup que va ampliar els voluntaris a 137 durant el període de la competició. Per tant, entre les dues competicions els voluntaris esportius han augmentat el nombre a unes 300 persones voluntàries de l'àmbit esportiu. En total l'oficina arriba a **684 voluntaris i voluntàries**.

Actualment s'està ampliant el servei per convertir-la en un oficina que doni resposta, assessori i enforteixi a totes les entitats del municipi, durant el 2016 l'objectiu és seguir ampliant, així com consolidant, les noves entitats que s'adhereixin a l'oficina.

Joves Jubilats:

El projecte Joves Jubilats (JJ) es va crear l'any 2009 amb la voluntat de cobrir una demanda detectada des dels serveis de l'Ateneu i expressada per múltiples usuaris de l'entitat.

Es va trobar que l'oferta de serveis i suport al nostre entorn està clarament focalitzada cap els joves i la gent gran d'avançada edat. Entre aquests dos col·lectius, hi ha una franja de població (entre el 55 i els 75 anys) que queda fora d'aquesta oferta. Persones que requereixen d'uns espais i d'un suport tècnic per a la seva dinamització, formació i participació que fomenti l'envelliment actiu i que a la vegada poden dedicar el seu potencial, coneixement i temps lliure a altres que ho necessitin. L'entreteniment, l'activitat i la formació d'aquestes persones és imprescindible per evitar problemes socials i/o de cohesió familiar.

Aquest programa doncs va destinat a aquests ciutadans d'entre 55-75 anys, recent jubilats o pre-jubilats, que es troben de cop i volta amb molt més temps disponible i amb ganes i capacitat per a fer coses, conèixer nova gent o ampliar el seu cercle social, i que veuen que no formen part dels serveis de lleure que existeixen a Sant Cugat per a la gent gran, destinats gairebé en la seva totalitat a persones molt majors.

El projecte Joves Jubilats de l'Ateneu pretén facilitar la participació a activitats de formació, participació, voluntariat i/o lleure a un col·lectiu que no té altre espai a la nostra ciutat, contribuint a l'envelliment actiu i evitant l'aïllament social o altres problemes relacionats a l'aturada brusca de l'activitat i l'aïllament al domicili.

Una de les innovacions del projecte és l'elevat grau d'autogestió del mateix. Sempre amb l'acompanyament i assessorament dels tècnics de l'Ateneu, els usuaris del JJ decideixen quan, com i quines activitats realitzaran. D'aquesta manera es vol promoure un grau d'implicació més elevat dels usuaris.

Durant tot l'any hi ha espais de relació, coordinació i avaluació entre els JJ i els tècnics de l'Ateneu. Tot i això com a mínim dos cops l'any (setembre i març) el cos tècnic de l'Ateneu es troba amb la totalitat de membres del JJ que ho desitgi per poder contrastar i avaluar l'evolució del programa i detectar noves inquietuds i necessitats dels usuaris.

Entre les principals activitats hi trobem: Música i cant, teatre, bridge, gastronomia, excursions, visites guiades, caminades, horts...

El projecte compta amb la participació de **110 usuaris** i 20 més estan en prova.

TALLER D'ESTUDI ASSISTIT

Tallers de suport a la tasca escolar per a alumnes d'ESO que es realitzen en horari extraescolar. L'objectiu és ajudar l'alumnat que ho necessiti a adquirir hàbits i tècniques d'organització i d'estudi, incidir en les matèries de major dificultat de cadascun d'ells, afavorir una actitud positiva vers l'aprenentatge, col·laborar en l'assoliment de les competències bàsiques en finalitzar una etapa educativa i promoure l'ús de la llengua catalana com a instrument per a la comunicació, l'aprenentatge i la cohesió social.

Aquest projecte es realitza amb col·laboració amb el Pla Educatiu d'Entorn de l'Ajuntament. Els alumnes vénen derivats de dos instituts i escoles diferents segons els criteris dels tutors, i les sessions estan coordinades per voluntaris. Els tallers es realitzen els dilluns i els dimecres en horari de tarda.

Aquest projecte es desenvolupa gràcies a la participació de voluntaris i voluntàries que hi destinen el seu temps i esforç a fer-ho possible.

Llengua catalana i acollida

Català per a Tothom

Català per a Tothom és el projecte de l'Ateneu que concentra les diferents activitats que desenvolupa l'entitat per fomentar l'ús social de la llengua catalana entre la ciutadania nouvinguda a través de la formació en competències lingüístiques bàsiques.

L'Ateneu vol facilitar, a través d'aquest projecte, la plena integració de la ciutadania nouvinguda i la promoció i defensa de la llengua, la cultura i les tradicions de Catalunya.

L'oferta de l'Ateneu en aquest sentit no busca només l'aprenentatge d'un idioma sinó proporcionar una eina d'acolliment social, mitjançant l'apropament als usos, tradicions i entitats culturals del municipi. El darrer curs hem fomentat activitats i programes per a la integració i hem comptat amb més d'un centenar de participants. L'acollida de la programació trimestral ha estat molt satisfactòria i amb excel·lents resultats.

Gràcies a aquestes activitats, l'Ateneu forma part des del 2010 del Cens d'entitats de foment de la llengua catalana de la Generalitat de Catalunya (Resolució CLT/1851/2011, de 13 de juliol DOGC núm. 5930, de 28.07.2011).

També des de l'any 2008 L'Ateneu compta amb un conveni de col·laboració amb el Consorci per a la Normalització Lingüística i dóna suport al programa *Voluntariat per la llengua*.

Amb els canvis de la nova llei d'acollida, Decret 150/2014 publicada el 18 de novembre de 2014 pel Departament de Benestar Social i Família, s'ha signat un conveni amb el SLC per tal d'adaptar els cursos, en nombre d'hores, contingut i certificació, a la nova normativa.

Durant l'any 2014 s'inicià una **Comissió de treball** a nivell municipal en què hi participen serveis i institucions establertes al municipi que treballen per al foment, coneixement i ús de la llengua catalana com a finalitat pròpia.

Aquesta comissió s'ha anat reunint de manera mensual per tal de desenvolupar els objectius proposats i anar concretant les diferents propostes. Fruit de les primeres trobades s'ha editat, per al trimestre octubre-desembre, un díptic amb tota la informació conjunta de tota l'oferta de cursos de català que es poden trobar al municipi, i s'ha preparat un trobada conjunta amb els alumnes que formen part de totes les entitats i estaments que participen a la comissió amb activitats i jocs per donar visibilitat i reconeixement al projecte amb la voluntat de que esdevingui anual.

Els **objectius generals** de treball previstos són:

- Establir i consolidar un espai de treball i coordinació conjunt amb la finalitat de fomentar l'ús i el coneixement de la llengua catalana al municipi.
- Construir un mapa general de tota l'oferta de classes i activitats de foment de l'ús del català que ja existeixen a la ciutat amb la idea de detectar les mancances i evitar duplicitats d'oferta, i poder coordinar i difondre les accions que en aquest sentit es desenvolupin a la ciutat.
- Treballar conjuntament un posicionament unificat pel que fa a la immersió lingüística i a la situació de la llengua catalana al municipi.

Els **objectius específics** marcats de cara al 2015 per aquesta comissió van ser:

- Mantenir les trobades mensuals de coordinació i treballar per continuar adaptant l'oferta dels cursos bàsics a la demanda per tal de cobrir al màxim les necessitats dels aprenents.
- Realitzar l'activitat conjunta el mes de març
- Difondre trimestralment tota l'oferta de cursos de català per tal que sigui una eina dinàmica que es pugui anar adaptant a les necessitats de cada moment.
- Possibilitar la signatura d'un conveni de col·laboració amb el CNL
- Es proposa establir un circuit de derivació entre les entitats i serveis que fan formació que garanteixi l'accés directe als alumnes a altres formacions.

Les activitats del projecte Català per a Tothom són:

CONVERSEM EN CATALÀ:

Per cinquè curs consecutiu l'Ateneu col·labora amb el Pla Educatiu d'Entorn de l'Ajuntament de Sant Cugat en l'organització, a diferents escoles, d'activitats per a la pràctica i el foment de l'ús del català entre els pares i mares de nens i nenes nouvinguts/des. Diverses persones voluntàries de l'Ateneu organitzen grups de conversa de nivell elemental a les escoles Joan Maragall, L'Olivera i Collserola durant els mesos escolars, entre el gener i el juny, i en horari de tarda per coincidir amb l'hora d'entrada i de recollida dels infants. Aquesta col·laboració requereix un suport i coordinació que va a càrrec de la persona responsable del projecte de Català per a Tothom de l'Ateneu.

Des del gener fins al juny de 2015 es van implicar a l'activitat **8 voluntaris, i 50 pares i mares** de procedències diverses. Es creen grups petits per facilitar l'aprenentatge, la conversa, tertúlia o debat dinamitzat per un voluntari.

El projecte ha tingut molt bona acollida i des de cursos anteriors s'ha ampliat el nombre de centres que hi participen, ara en són un total de quatre, i en 3 dels quals la coordinació va a càrrec de l'Ateneu.

Aquest projecte es realitza a demanda i amb la coordinació del Pla Educatiu d'Entorn i la col·laboració de Creu Roja Rubí-Sant Cugat.

CURSOS DE LLENGUA CATALANA:

Els cursos de llengua catalana de l'Ateneu tenen la intenció d'apropar la llengua i promoure'n l'ús social a través d'un projecte d'integració social que segueix un camí previ i fins i tot paral·lel al seu aprenentatge formal i normalitzat. Aquest projecte va començar l'any 2008 i des de llavors s'ha pogut augmentar el nombre de grups, passant de dos a quatre, o sis cursos trimestrals.

El nivell inicial és el curs més elemental i està adreçat a persones nouvingudes i que no parlen ni entenen el català, s'ofereix en blocs de 20 hores o de manera intensiva en blocs de 45 hores. Es basa a donar eines i recursos bàsics i sobretot pràctics per desenvolupar-se en català en situacions quotidianes i facilitar eines d'integració en la vida social i cultural del municipi. El nivell dels cursos va avançant a mesura que avancen els trimestres passant a nivell 1 i 2 que, un cop assolits, representen la preparació prèvia per a la posterior inscripció als cursos que el servei local de català ofereix a la casa de cultura.

Un altre tipus de cursos són el de conversa, aquests estan pensats per als alumnes que, un cop fets els cursos inicials, necessiten tenir un espai per practicar en grup tot el que han après i perdre la por inicial a parlar.

Un altre grup és el de Català escrit i està adreçat a persones que ja parlen català però que no el saben escriure, tant si són nouvingudes o catalanes, està estructurat en dos nivells i els continguts corresponen al nivell B.

Aquesta activitat es realitza en coordinació amb el Servei Local de Català i el Servei de Ciutadania de l'Ajuntament de Sant Cugat.

La xifra de persones que han participat als cursos de català durant el 2015 ha estat de **102 inscrits**.

També s'ha iniciat un curs de Llengua de signes catalana (LSC). S'hi ha treballat les competències comunicatives, metodològiques, personals, socials i ciutadanes relatives a aquest tipus de llenguatge. Un total de **5 alumnes** han seguit aquest curs.

EL PRACTICAT

El PractiCAT és una més de les diverses expressions de les accions empreses per l'Ateneu que volen fomentar l'ús del català entre els diferents sectors de població de Sant Cugat.

En aquest cas, es tracta d'oferir un espai de llengua i tradició, amb recursos lingüístics, vocabulari senzill i de fàcil comprensió per a les persones nouvingudes que no dominen la llengua catalana, i alguns consells per a aquells que, tot i saber-ne, en volen aprendre més o corregir errors. També hi ha un espai destinat a explicar diferents tradicions i costums propis de Sant Cugat i de Catalunya.

El PractiCAT consta de les següents seccions:

- Tradicions
- Dubtes freqüents
- Fitxes PractiCAT: explicació d'algun costum o tradició local o catalana.
- Frases fetes o refranys
- Vocabulari
- Vocabulari en diferents idiomes

Programa d'Activitats Culturals:

L'objectiu d'aquesta activitat és facilitar la participació, convivència i plena integració de la ciutadania nouvinguda a partir d'iniciatives lúdiques i culturals compartides amb tota la població i que tenen el català com a llengua vehicular.

Aquesta activitat, iniciada el curs 2008-09, proposa un seguit d'activitats mensuals per apropar la població nouvinguda, i tot aquell que hi vulgui participar, a activitats, iniciatives i recursos de la realitat social i cultural del nostre país i ciutat.

Les activitats es plantegen de manera oberta a tot el municipi i es creen grups, que amb l'ajut i dinamització d'un monitor/a, visiten i participen a diferents activitats del calendari festiu de la ciutat, altres entitats o els museus i el patrimoni arquitectònic i natural de Sant Cugat. També s'organitzen xerrades o tallers relacionats amb les tradicions o la cultura catalana.

La llengua vehicular de l'activitat i del material que es distribueix és exclusivament el català, i a més es fomenta el debat i tertúlia sobre el taller, l'activitat, entitat o institució visitada i es fomenta i facilita la participació posterior dels usuaris de manera estable, si així ho volen. Les activitats poden acabar esdevenint una porta d'accés a espais plenament normalitzats i concorreguts per tota la ciutadania facilitant la convivència i integració de tots els col·lectius.

Ateneu Santcugatenc
Plaça Pep Ventura, 1.
08172 Sant Cugat del Vallès
936 741 134
www.ateneu.cat
institucional@ateneu.cat

L'Ateneu
CENTRE CÍVIC SANT CUGAT

Algunes de les activitats que s'hi realitzen són: Visita al Museu de Sant Cugat, Biblioteca, Assaig de Castellers, Diada de Sant Medir, Presentacions de llibres, Diada de St. Jordi, Bastoners de Sant Cugat, Balls de plaça, Visites comentades a exposicions fotogràfiques de Cultura Tradicional, Visita comentada a la Vila Medieval "El primer Sant Cugat", Taller de dansetes catalanes, Sortides al Teatre amb l'Apropa Cultura...

Suport a l'associacionisme

Espai d'entitats:

Des de els seus inicis l'Ateneu s'ha destacat per oferir el màxim de serveis a tota la població de Sant Cugat, tant a persones individuals com a diferents entitats santcugatencques que no disposen de local propi ni infraestructures suficients per portar a terme les seves activitats. L'Ateneu disposa de diferents espais i sales a disposició de totes les entitats santcugatencques que ho necessitin i que, previ avís, poden utilitzar per portar a terme les seves trobades i/o reunions. Tanmateix l'Ateneu ofereix a aquestes entitats serveis de suport logístic, administratiu i de secretaria com per exemple recepció de cartes, atenció de trucades, gestió d'informació d'actes, inscripcions o atenció a públic, etc.

L'Ateneu compta amb 11 grups, col·lectius o associacions acollides de manera fixa i rep propostes puntuals de diferents col·lectius o acull una part de l'activitat d'algunes associacions. D'aquesta manera contribueix a fomentar l'associacionisme i que aquest dinamitzi la vida cultural, social, festiva i popular de la ciutat. Els col·lectius que habitualment fan ús de l'Ateneu són:

- Amics dels Veterans i la Penya Regalèssia, mantenen i organitzen diferents festes tradicionals de St. Cugat: Reis, Festa Major, Aplec de St. Medir... A l'Ateneu realitzen les reunions organitzatives, les sessions informatives als participants i les inscripcions al concurs d'arrossos de la Festa Major, concurs de carrosses de la cavalcada de Reis i de patges, estrelles i acompanyants dels Reis.
- Amnistia Internacional, reunions quinzenals, assemblees, presentacions...
- Comissió "Festa de Tardor" reunions de preparació i de la comissió organitzadora.
- Federació d'Associacions de Veïns (FAV), reunions periòdiques, rodes de premsa...
- Grup de jocs de rol, trobades periòdiques, sessions, partides...
- Grup d'estudis de Teosofia, trobades debat i tertúlia quinzenals
- Penya Gastronòmica Contubernio, trobada mensual
- Societat Gastronòmica del Vallès, trobada mensual
- Pipa Club Sant Cugat, trobada mensual i activitat Festa Major
- Secció fotogràfica, trobada mensual, exposicions, monogràfics...
- Institut Trastorn Límit Fundació, dues sessions setmanals d'activitats socioculturals dirigides a persones amb Trastorn Límit de Personalitat.

A més a més l'entitat sempre ha col·laborat, tant amb l'Ajuntament com amb altres institucions i associacions, a l'hora de cedir les seves instal·lacions per a diverses activitats o campanyes puntuals.

Sensibilització ambiental i sostenibilitat

Mercat de Pagès:

Mercat de productes agroecològics amb parades de fruita, verdura, planter, carn, formatges, embotits, vi, cervesa, pa, oli i mel.

Promou i facilita el consum de productes de temporada, proximitat i de la mà del seu productor, sense intermediaris. S'inclouen activitats paral·leles com: tastos i degustacions, tallers de planter, d'hort al balcó, elaboració de mel...

S'organitza el segon i últim dissabte de cada mes a la plaça de Sant Pere. **24 mercats** l'any.

Mercat de segona mà:

Aquest Mercat va dirigit a les famílies de Sant Cugat que vulguin donar una segona oportunitat a aquells aparells, roba, joguines, accessoris... que ja no utilitzen i els volen vendre o intercanviar.

Vol promoure el consum responsable, la reutilització i la reducció de residus. En algunes edicions i en col·laboració amb l'Oficina Sant Cugat Sostenible s'han organitzat tallers de reciclatge i/o activitats de sensibilització.

4-5 mercats a l'any amb algunes edicions temàtiques com pot ser el Mercat del Bebè.

Hort Urbà:

L'Hort situat al Turó de Can Mates és un hort d'agricultura ecològica i comunitari, que creix amb la participació d'un grup de socis i sòcies que el cuiden des del compromís i la confiança mútua.

L'Hort permet conèixer la pràctica de l'agricultura ecològica i els cicles de vida de les hortalisses. A més convida a fer una mica d'exercici a l'aire lliure, treball en equip i amb l'al·licient de poder-se endur alguns dels productes cap a casa per sorprendre a tota la família.

Per tal d'organitzar-se els usuaris es reuneixen assembleàriament prenent les decisions a través de consens. La participació a l'hort vol potenciar la col·lectivització d'eines per tal de fer possibles canvis d'actitud en el consum energètic, en l'alimentació, en l'oci... que permetin el desenvolupament just, equilibrat i sostenible del nostre planeta.

A més a més:

- Gestió, organització i coordinació de la Festa de Tardor
- Tastos de Vins
- Presentacions de llibres
- Contacontes
- Casals d'infants a l'estiu
- Connexió wi-fi gratuïta
- Ordinadors oberts al públic
- ...

Sant Cugat del Vallès, 8 de febrer 2016